

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
26 Уж 242/22
Дана 16.04.2022. године
БЕОГРАД**

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Пајовић, председника већа, Весне Иконић и Весне Даниловић, чланова већа, са судским саветником Горданом Вукићевићем, записничарем, одлучујући по жалби Групе грађана МОРАМО - ЗА ДОБАР ГРАД - Не давимо Београд - АКЦИЈА - Еколошки устанак-Ђута - Избор за нашу општину-платформа Солидарност - Форум Рома Србије, коју заступа Добрица Веселиновић из Новог Београда, Булевар Арсенија Чарнојевића 36, чији је пуномоћник адвокат Миња Ђокић из Београда, Љубомира Ивковића Шуце 20/15, против Градске изборне комисије града Београда, ради поништаја решења број: 013-465/22 од 10.04.2022. године, у предмету заштите изборног права, у нејавној седници већа одржаној дана 16.04.2022. године у 15.30 часова донео је

ПРЕСУДУ

Жалба се ОДБИЈА

О б р а з л о ж е њ е

Ожалбеним решењем одбија се приговор Групе грађана МОРАМО - ЗА ДОБАР ГРАД - Не давимо Београд - АКЦИЈА - Еколошки устанак-Ђута - Избор за нашу општину-платформа Солидарност - Форум Рома Србије, као неоснован (став 1. диспозитива); ово решење се објављује на веб-презентацији Републичке изборне комисије (став 2. диспозитива).

Жалбом, поднетом суду електронским путем дана 12.04.2022. године у 22.18 часова, уређеном по налогу суда поднеском примљеним дана 13.04.2022. године у 21.11 часова, жалилац оспорава законитост ожалбеног решења због битне повреде правила управног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и

погрешне примене материјалног права. У жалби наводи да је Градској изборној комисији благовремено поднео приговор због неправилности током спровођења гласања за одборнике Скупштине града Београда који су одржани 03.04.2022. године на бирачком месту број 22 у Градској општини Гроцка. Указује да је на наведеном бирачком месту учињена неправилност у смислу што је до 11 часова пријављено 7 бирача за гласање ван бирачког места, међутим, по повратку поверилици бирачког одбора су донели 22 искоришћена гласачка листића, те су на описани начин повређена правила поступка пријављивања за гласање, као и само гласање ван бирачког места из члана 96. Закона о избору народних посланика. Дакле, приговором се истиче да су поверилици бирачког места након 11 часова, односно након протека рока за пријаву гласања ван бирачког места, напустили бирачко место са листом од 7 гласача који су се пријавили за гласање ван бирачког места. Међутим, приликом повратка са терена и доласка на бирачко место донели су 22 икоришћења гласачка листића. С тим у вези, ожалбено решење не садржи јасно и недвосмислено образложение на наводе из приговора, а посебно колико је гласачких листића изнето ван бирачког места и да ли је о томе вођена било каква евиденција, као и који гласачи су гласали ван бирачког места, односно који од њих су се за овакав начин гласања заиста пријавили, а који нису, и да ли бирачки материјал садржи све неопходне информације које прате евиденцију гласања ван бирачког места, односно да ли је овакав вид гласања уредно евидентиран у бирачком материјалу и да ли бирачки материјал садржи све неопходне документе за свих 22 гласача. Указује да се Градска изборна комисија бавила само провером математичке тачности резултата избора на конкретном бирачком месту, што није био предмет приговора, већ да се у изборном материјалу налазе гласови 15 бирача који се нису пријавили за гласање ван бирачког места и нејасно је који су то гласачи, да ли су заиста гласали и, ако јесу, са којим бирачким материјалом и да ли је њихово гласање спроведено у складу са важећим прописима. У жалби се даље наводи да ожалбено решење не садржи темељно и јасно образложение колико је гласача гласало ван конкретног бирачког места, о којим конкретним гласачима се ради, а посебно нема образложение које је радње и поступке Градска изборна комисија приликом прегледа бирачког материјала предузела како би се наводи из приговора испитали и проверили. Због свега наведеног, сматра да у конкретном случају чињенично стање није правилно утврђено што је проузроковало погрешну примену материјалног права. Из изнетих разлога, жалилац је предложио да суд, у складу са одредбом члана 87. став 2. Закона о локалним изборима и члана 43. Закона о управним споровима, поништи ожалбено решење и мериторно реши ову управну ствар, тако да поништи гласање на бирачком месту број 22 у Градској општини Гроцка и наложи да се у законском року понови гласање на том бирачком месту, уз захтев за надокнаду трошкова за припремање жалбе у износу од 33.000,00 динара.

Поступајући по налогу суда 26 Уж 242/22 од 14.04.2022. године, Градска изборна комисија града Београда је у одговору на жалбу, који је примљен у Управном суду дана 14.04.2022. године у 18,10 часова, оспорила наводе из жалбе у целости, налазећи да је решење број: 013-465/22 од 10.04.2022. године законито и у свему је остала код навода из образложења тог решења, са предлогом да се жалба одбије, као неоснована.

Одлучујући о поднетој жалби, која је благовремена, допуштена и изјављена од овлашћеног лица, Управни суд је на основу члана 97. став 1. у вези са чланом 85. став 1. Закона о локалним изборима ("Службени гласник РС", број 14/22), оценом навода жалбе, одговора на жалбу и достављених списка ове изборне ствари, нашао да жалба није основана.

Из списка предмета и образложења ожалбеног решења произлази да је жалилац дана 06.04.2022. године у 19.22 часова Градској изборној комисији града Београда поднео приговор због неправилности током спровођења гласања за одборнике Скупштине града Београда који су одржани 03.04.2022. године на бирачком месту број 22 у Београду, Градска општина Гроцка. Приговором је указано на то да је до 11 часова пријављено седам бирача за гласање ван бирачког места, а да су по повратку повериеници бирачког одбора донели 22 искоришћена листића, а као доказ предлажу саслушање чланова бирачког одбора у проширеном саставу. У образложењу ожалбеног решења Градска изборна комисија је навела да подносиоци приговора нису дефинисали предлог за одлучивање Градске изборне комисије, па је комисија по службеној дужности, позивајући се на члан 55. став 1. Закона о локалним изборима, разматрала да ли постоје услови за доношење решења којим се констатује да се на одређеном бирачком месту не могу утврдити резултати гласања. Увидом у изборни материјал са бирачког места број 22 у Градској општини Гроцка, комисија је утврдила да је примљен уредно попуњен Записник о раду бирачког одбора, са потпуним и логичко-рачунски исправним резултатима гласања, који су потписали чланови или заменици чланова бирачког одбора. Наиме, у рубрикама 13. и 13.1 наведен је истоветан број бирача који су гласали ван бирачког места и број потврда о изборном праву за гласање ван бирачког места, што је супротно наводима из приговора, па је увидом у Записник о раду бирачког одбора констатовано да је у колони 11.1 број бирача који су изашли на изборе наведено 1081 бирач, у колони 11.2 број гласачких листића у гласачкој кутији је 1081, у колони 11.3 број неважећих гласачких листића је 30 и у колони 11.4 број важећих листића је 1051. Градска изборна комисија је констатовала да је бирачки одбор на бирачком месту број 22 у Градској општини Гроцка утврдио резултате у складу са чланом 105. Закона о избору народних посланика, чије се одредбе сходно примењују на основу члана 8. став 1. Закона о локалним изборима, због чега нису испуњени законом прописани услови да се донесе решење којим би се избори поништили. Указала је да у изборном материјалу недостају примедбе чланова бирачког одбора које се у приговору истичу. Наиме, комисија је констатовала и да околност, на коју се приговором указује, не представља ни основ за поништавање гласања на бирачком месту у смислу члана 56. Закона о локалним изборима. Такође је комисија закључила да се околност на коју се приговором указује не може сматрати ни неправилношћу током спровођења гласања која би била основ за подношење приговора на гласање на бирачком месту из члана 57. истог закона. У складу са изнетим, а имајући у виду да подносилац приговора није указао на било какву неправилност у раду бирачког одбора на спровођењу гласања на изборима за одборнике Скупштине града Београда на бирачком месту број 22 у Градској општини Гроцка, као и чињеницу да је бирачки одбор на наведеном бирачком месту резултате гласања утврдио у свему у складу са законом и о томе сачинио уредан Записник о раду бирачког одбора, комисија је закључила да нема основа за закључак да је на бирачком месту број 22 у Градској општини Гроцка учињена било каква неправилност која би

била од утицаја на законитост изборног поступка, збор чега је донета одлука као у диспозитиву решења.

Одредбом члана 8. став 1. Закона о локалним изборима прописано је да се одредбе закона којим се уређује избор народних посланика сходно примењују и на локалне изборе у питањима која овим законом нису посебно уређена.

Одредбом члана 55. став 1. Закона о локалним изборима прописано је да изборна комисија по службеној дужности доноси решење којим констатује да се на одређеном бирачком месту не могу утврдити резултати гласања: 1) ако гласање на том бирачком месту није одржано или ако је прекинуто, а није настављено; 2) ако не добије записник о раду бирачког одбора; 3) ако достављени записник о раду бирачког одбора нису потписала најмање три члана бирачког одбора; 4) ако постоје грубе, логичко-рачунске грешке у попуњавању записника о раду бирачког одбора које се нису могле отклонити ни након увида у целокупни изборни материјал са бирачког места.

Одредбом члана 56. став 1. Закона о локалним изборима је прописано да изборна комисија по службеној дужности доноси решење којим поништава гласање на бирачком месту ако утврди: 1) да је број гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја бирача који су изашли на изборе; 2) да је бирачки одбор омогућио да гласа лице које није уписано у извод из бирачког списка; 3) да у гласачкој кутији нема контролног листа, односно да контролни лист није попуњен или да га није потписао први бирач и бар један члан бирачког одбора; 4) да је збир броја неупотребљених гласачких листића и број гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја гласачких листића које је примио бирачки одбор.

Одредбом члана 57. став 1. Закона о локалним изборима је прописано да подносилац проглашене изборне листе има право да у року од 72 часа од затварања бирачког места поднесе приговор на гласање на бирачком месту због неправилности током спровођења гласања.

Одредбом члана 96. Закона о избору народних посланика, прописано је да бирач који није у могућности да гласа на бирачком месту услед тешке болести, старости или инвалидности може да гласа на ван бирачког места, а на подручју које обухвата бирачко место, ако о томе обавести локалну изборну комисију најраније 72 часа пре дана гласања а најкасније до 11.00 часова на дан гласања, односно бирачки одбор на дан гласања, најкасније до 11.00 часова. (став 1.). Локална изборна комисија до отварања бирачких места на веб-презентацији објављује укупан број бирача са њеног подручја који су до дана гласања обавестили да желе да гласају ван бирачког места. (став 2.). Бирачки одбор одређује своја три члана (поверилици бирачког одбора) који су именовани на предлог различитих овлашћених предлагача да оду код бирача који гласа ван бирачког места, утврде његов идентитет, изврше проверу УВ-лампом и предају му потврду о изборном праву за гласање ван бирачког места. (став 3.) Када бирач који гласа ван бирачког места потпише потврду о изборном праву за гласање ван бирачког места, предаје је поверилицима бирачког одбора који му након тога спрејом обележавају кажипрст десне руке, односно други одговарајући ручни прст и уручују гласачки листић, збирну изборну листу и посебан

коверат у који ће он ставити попуњен гласачки листић. (став 4.). Потом повериеници бирачког одбора упознају бирача који гласа ван бирачког места са начином гласања и напуштају просторију у којој се он налази. (став 5.). Пошто бирач који гласа ван бирачког места попуни гласачки листић, он га пресавија и ставља у посебан коверат који повериеници бирачког одбора пред њим печате и заједно са потврdom о изборном праву за гласање ван бирачког места стављају у службени коверат. (став 6.). Одмах по повратку на бирачко место повериеници бирачког одбора предају службени коверат бирачком одбору који га отвара и проверава да ли постоји потписана потврда о изборном праву за гласање ван бирачког места и ако та потврда постоји, заокружује редни број под којим је бирач уписан у извод из бирачког списка и на месту за потпис бирача у изводу из бирачког списка ставља напомену да је бирач гласао ван бирачког места, отвара запечаћен коверат, вади из њега пресавијени гласачки листић и тако пресавијеног га убацује у гласачку кутију. (став 7.). Ако у службеном коверту нема потврде о изборном праву за гласање ван бирачког места или ако та потврда није потписана, сматра се да бирач није гласао, а посебан коверат са гласачким листићем се не отвара, већ се одлаже у вређу за изборни материјал заједно са неупотребљеним гласачким листићима. (став 8.).

Имајући у виду наведено и цитирање законске одредбе, правилно је, по оцени суда, поступила Градска изборна комисија града Београда када је, након извршеног увида у Записник о раду бирачког одбора на спровођењу гласања и утврђивању резултата гласања за избор одборника Скупштине града Београда на наведеном бирачком месту, ожалбеним решењем одбила, као неоснован, приговор жалиоца. Ово стoga што из стања у списима и образложења ожалбеног решења произлази да је правилно утврђено да у Записнику о раду бирачког одбора на спровођењу гласања и утврђивању резултата гласања за избор одборника Скупштине града Београда на наведеном бирачком месту нису констатоване неправилности на које се приговором указује, будући да је у рубрикама 13. и 13.1 Записника о раду бирачког одбора наведен истоветан број бирача који су гласали ван бирачког места и број потврда о изборном праву за гласање ван бирачког места, као и да је уредно попуњен Записник о раду бирачког одбора, са потпуним и логичко-рачунски исправним резултатима гласања, који су потписали чланови и заменици чланова бирачког одбора. Правилно је закључивање Градске изборне комисије да нису испуњени услови из одредбе члана 55. став 1. Закона о локалним изборима да изборна комисија по службеној дужности донесе решење којим констатује да се на одређеном бирачком месту не могу утврдити резултати гласања, јер се нису десиле неправилности прописане у том члану закона. Такође, правилна је и оцена Градске изборне комисије да околности, на које се у приговору указује, не представљају основ за поништавање гласања на бирачком месту у смислу члана 56. Закона о локалним изборима, нити се могу сматрати неправилношћу током спровођења гласања која би била основ за подношење приговора на гласање на бирачком месту из члана 57. став 1. Закона о локалним изборима.

Управни суд је ценио наводе жалбе да је ожалбено решење донето уз битне повреде правила управног поступка, на основу погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и уз погрешну примену материјалног права, па је нашао да су неосновани, будући да то не произлази из ожалбеног решења и достављених списка предмета, при чему се у жалби не указује у чему се састоје битне повреде правила

поступка и погрешна примена материјалног права, нити се достављају докази који би поткрепили те тврђње.

Управни суд је ценио наводе жалбе да је до 11 часова пријављено 7 бирача за гласање ван бирачког места, али су по повратку повериеници бирачког одбора донели 22 искоришћена гласачка листића, те да су на описани начин повређена правила поступка пријављивања за гласање и гласање ван бирачког места из члана 96. Закона о избору народних посланика, али је нашао да су неосновани. Ово са разлога што је у рубрикама 13. и 13.1 Записника о раду бирачког одбора наведен број од 5 бирача који су гласали ван бирачког места и број 5 попуњених и потписаних потврда о изборном праву за гласање ван бирачког места. Осим наведеног, суд је извршио увид и у Извод из јединственог бирачког списка спровођења гласања за одборнике Скупштине града Београда који су одржани 03.04.2022. године на бирачком месту број 22 у Градској општини Гроцка и утврдио да су заокружени редни бројеви 526, 994, 1596, 1873 и 1874 под којим је бирач уписан у извод из бирачког списка, као и да је на месту за потпис бирача у изводу из бирачког списка стављена напомена да је бирач гласао ван бирачког места, а што је у складу са одредбом члана 96. став 7. наведеног Закона о избору народних посланика.

Суд је имао у виду и захтев жалиоца да суд мериторно реши ову изборну ствар, односно да поништи изборе, али је нашао да за овакав начин одлучивања у конкретном случају нису испуњени услови из члана 87. став 2. Закона о локалним изборима, с обзиром да је утврдио да је жалба неоснована.

Суд није посебно одлучивао о захтеву жалиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка заштите изборног права пред Управним судом, због тога што Законом о локалним изборима питање накнаде трошкова није прописано. Чињеница да је одредбом члана 8. став 3. наведеног закона прописано да суд у поступку заштите изборног права сходно примењује одредбе закона којим се уређује поступак у управним споровима није од значаја за одлучивање о захтеву за накнаду трошкова жалбеног поступка заштите изборног права истакнутом у жалби, будући да Закон о управним споровима не садржи одредбе којима се регулише накнада трошкова спора, већ се приликом одлучивања о трошковима управног спора, према одредби члана 74. Закона о управним споровима, сходно примењују одредбе закона којим се уређује парнични поступак. Имајући у виду да се у поступку заштите изборног права сходно примењују одредбе Закона о управним споровима, којима није регулисано питање накнаде трошкова који настану у том поступку по жалби пред Управним судом, то Управни суд није одлучивао о трошковима поступка заштите изборног права применом одредбе члана 8. став 3. Закона о локалним изборима, нити се о трошковима могло одлучивати сходном применом одредаба Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", број 72/11... 18/20), јер се тај закон сходно примењује само на питања поступка која нису уређена Законом о управним споровима, али не и на питања која се тичу примене одредаба Закона о локалним изборима. Како је одредбама Закона о управним споровима изричито прописано да се на питања поступка, у које спадају и трошкови управног спора, сходно примењују одредбе Закона о парничном

поступку то, према налажењу суда, у поступку заштите изборног права нема законом прописаних услова да се одлучује и о трошковима спора иницираног жалбом пред Управним судом.

Са изнетих разлога, налазећи да ожалбеним решењем није повређен закон на штету жалиоца, Управни суд је применом одредбе члана 40. став 2. Закона о управним споровима (“Службени гласник РС” број 111/09), која се сходно примењује на основу одредбе члана 8. став 3. Закона о локалним изборима, одлучио као у диспозитиву пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
Дана 16.04.2022. године у 15.30 часова, 26 Уж 242/22

Записничар
Гордан Вукићевић,с.р.

Председник већа-судија
Јелица Пајовић,с.р.

За тачност отпраvка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

ОИ/ОИ